

QUÈ CAL SABER DEL CANAL SEGARRA-GARRIGUES: ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Potser fa dies que no parlàvem del malaurat i malaguanyat projecte del Canal Segarra-Garrigues. Però això no significa que no estem treballant per mirar de posar seny i esmenar aquest nyap de gestió política i econòmica. Malgrat estem ara en període estiuenc, i sembla obligat fer un descans mental i psicològic de tot el que durant la resta de l'any ens ocupa, hem cregut adient, a mode de recapitulació i de "parada i fonda", fer un breu estat de la qüestió del referit Projecte. Mirarem de ser tant directes i clars, com ens caracteritza.

PRIMER: És clar que part del cabal inicialment destinat a reg agrícola anirà a abastament de la població de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Ja fa temps que l'INSTITUT AGRÍCOLA ho anem dient. Hi ha un segon projecte paral·lel al de reg que mena part del cabal de l'aigua del regadiu per a destinar-se a quelcom del tot diferent a la idea inicial. Concretament, es pretén derivar, des del mateix canal Segarra-Garrigues, aigua per a consum de la població barcelonina.

Inicialment ens deien que estàvem errats i que vàiem gegants per comptes de molins de vent, però el temps, com passa normalment, ens dona la raó. Ha estat necessari dur a terme certes indagacions —incloent-hi diverses preguntes al Parlament Europeu— per tal que el Govern reconegui, finalment, que sí existeix aquella derivació, i quina serà la seva destinació.

Tot i així no estem en desacord ni ens oposarem a aquesta derivació, doncs tant necessària és l'aigua per l'agricultura com per a la població. Però sí que lluitarem i demanarem explicacions i responsabilitats pel cas que es demostrï que aquesta derivació es fa amb cabals d'aigua que havien de ser per als regants del Segarra-Garrigues. I que aquest sobrevingut "sobrant" d'aigua no s'hagi obtingut amb una maniobra tant bruta i insensible com ampliant el espais protegits de la Plana de Lleida —els quals no poden passar a ser regats—. No consentirem aquest atropellament i menyspreu de les activitats agràries.

SEGON: Tot i que des de l'any 2002 l'Estudi d'Impacte Ambiental estableix que es duran a terme estudis tècnics per a determinar si el reg agrícola és compatible amb el manteniment de les aus en els espais protegits, a dia d'avui, no s'ha fet quasi res

Ja fa més de deu anys es va veure la necessitat d'acreditar la compatibilitat de la posada en regadiu de les finques situades a zones d'espais protegits. La raó era més que evident. Si el projecte del canal Segarra-Garrigues es veia afectat en gran mesura per l'aplicació de mesures ambientals severes —protecció de més del 60% del seu àmbit d'actuació— s'havia de poder aprofitar el màxim d'infraestructura projectada i per construir.

Actualment, però, i de forma inversemblant, no s'han dut a terme els plans pilot que havien de decidir sobre la possibilitat de reg a les finques incloses dins els espais protegits de la Xarxa Natura 2000. Des de l'INSTITUT AGRÍCOLA sempre hem demanat que es duguessin a terme amb rapidesa i celeritat. Cada dia que passa és una pèrdua de possibles entrades en reg de camps que desitgen produir més i millor. Com malauradament passa, la lògica tecnològica i econòmica no coincideix amb la lògica política. A veure quan més dura aquesta dissociació.

TERCER: El fet que l'execució del projecte estigui sortint a un cost superior a l'inicialment previst, i que una part important de la superfície inicialment regable, ara no ho serà, comporta que el preu de l'aigua no sigui competitiu ni assumible pels regants.

Des de fa anys la Comunitat de Regants porta duent a terme reunions i jornades "comercials" per aconseguir que els afortunats que poden disposar de l'aigua de reg, s'adhereixin al projecte. Però es troben que el preu del dret d'entrada a la Comunitat, el preu de l'aigua consumida i les despeses de manteniment, no els són massa llamineres.

El pressupost inicial del cost de les obres s'ha superat amb escreix, des de fa temps, malgrat tot just hi ha executada la meitat de l'obra prevista. I evidentment, algú haurà de pagar-ho. Si amb això no n'hi hagués prou, hi ha vàries demandes del Ministeri d'Agricultura reclamant el pagament de la part de les despeses de construcció a les quals es va comprometre el Govern català, i als quals aquest ara no se'n pot fer front —de moment es parla de quasi 100 milions d'euros—. I d'afegit, la continuïtat del finançament de l'obra no està del tot clar ni garantit. Per això, ara, primer s'espera a que el regant pagui el dret a la connexió per després executar les obres de portada de l'aigua. Però, si aquest no està convençut, no s'adhereix, i, per tant, no s'avança en la superfície de posada en reg efectiu, al no entrar diners. Tot plegat, un peix que es mossega la cua.

En una agricultura cada cop més tecnificada, i on els costos de producció han d'estar controlats i mesurats al cèntim, és evident que si els preus no concorden amb els lògics que caldria pagar per a rebre l'aigua de reg del Canal Segarra-Garrigues, no té cap mena de sentit continuar ni esperar a convèncer als afortunats que poden triar en adherir-se o no al canal.

Si al final només una petita part dels possibles regants s'adhereixen a la Comunitat, el desastre i el daltabaix serà encara més majúscul. No només s'haurà impedit l'entrada a totes aquelles terres que han d'estar protegides per interessos mediambientals poc consistents, sinó que també quedaran al marge totes aquelles explotacions que, amb un coneixement i seny raonable, no voldran o no podran pagar per un servei que no els representarà cap millora econòmica. Això, és un sense sentit.

QUART: Quan arreu s'està vogant per incrementar les produccions agrícoles, millorar en el proveïment interior d'aliments i tecnificar l'agricultura, aquí deixem perdre l'oportunitat de posar en regadiu més de 40.00 hectàrees de la Plana de Lleida.

Per tot arreu, ja sigui a nivell nacional com internacional, se senten veus dels notables increments dels preus dels aliments —especialment dels cereals—, que cal cada dia produir més menjar per donar a l'abast a l'increment de la població, als problemes d'abastament i de dependència alimentària de l'exterior —un cas paradigmàtic n'és Catalunya, que importem bona part del que mengem—, etcètera.

En canvi, aquí, amb una oportunitat històrica i única de poder posar en reg 70.000 hectàrees de zones agrícoles, ens dediquem a protegir mediambientalment més de la meitat de la seva superfície, per gaudi exclusiu dels ocells esteparis. Tornem a tenir una evidència del poc seny amb que s'ha portat tot plegat.

CINQUÈ: El Parlament Europeu, a petició de l'INSTITUT AGRÍCOLA, segueix estudiant la viabilitat i la pertinença del finançament europeu a un projecte que no compleix estrictament els seus objectius inicials, és a dir, dotar de reg agrícola.

Des de l'INSTITUT AGRÍCOLA portem mesos amb la tramitació d'una Petició feta al Parlament Europeu respecte del finançament que està previst atorgar pel canal Segarra-Garrigues. Entenem que ha d'aclarir-se la seva procedència quan s'han modificat ostensiblement les característiques del Projecte inicial. Si en un principi el cabal d'aigua fou concedit per a reg d'unes explotacions agràries, no pot permetre's que després una part passi a usos d'aigua de boca. I menys que això es faci aprofitant la classificació d'una gran superfície, inicialment perceptora de reg, inclosa a la Xarxa Natura 2000.

Estem defensant els drets de rebre l'aigua per part dels agricultors, molts dels quals fa anys que desitgen rebre-la, i que ja havien fet els seus plans i projectes per aprofitar-ho. Evidentment, si no es compleixen el que es va projectar inicialment, no es pot finançar a càrrec dels fons comunitaris.